

KAZANIE

Ná Dzień Pogrzebu

Feasne Oświeconego Jego Mosci

X. PIOTRA
GEMBICKIEGO

Biskupá Krákowskiego,
Xiążęcia Siewierskiego,
Miáne.

PRZEZ

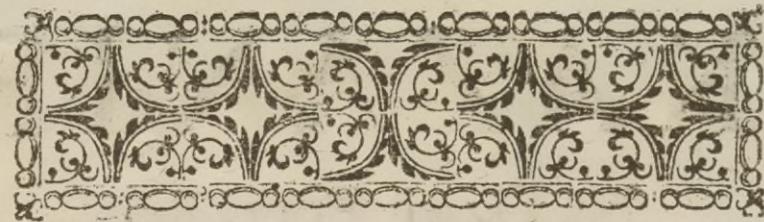
X. MARINUSA MROSKOWSKIEGO
Świetego Pismá Mágistrá, Zakonu Kármelitáńskiego
Generálnego Káznodzicie, w Kościele Fárnym Krákov-
skim Pánny Máryey, ná wyniesieniu cíatlá.

Dniá 18. Páździerniká Roku 1657.

W KRAKOWIE

V Wdowy y Dziedzicow Fráncisská Cezárego I.K.M. Typog.

Ego Fr. Franciscus Piaſecki S. Theol.

Magister, Prior Prouincialis Ordinis Carmelitarum,
adſui præſens Concioni, cui Titulus *Kazanie*, &c. dignam
censeo, vt typis mandetur, facta tamen prius à duobus Theo-
logis Ordinis nostri censura, & seruatis seruandis. Datum
Cracouiae, in Conuentu nostro S. Thomæ, Die 29. Se-
ptemb. 1657. Idem qui supra mp.

Nos infra scripti, ex Commissione Admodum Reue-
rendi Patris Magistri, Prouincialis Sacri Ordinis nostri,
Concionem funebrem vidimus, & dignam prælo publico
censemus.

Frater Franciscus Powlinski S. Theologiæ Magister,
Concionator Ordinarius & Lector Theologiæ Moralis.

Frater Elias Szablowski, S. Theologiæ Magister & Re-
gens studiorum.

Concio hæc funebris, vt lucem aspiciat, publicam fa-
cultatem concedo. 5. Nouemb. Anno Dni. 1657.

Hyacinthus Liberius S. T. D. Præpositus Sacratiſ-

ſimi Corporis Christi, Canonicus Regul:

librorum in Dioceſi Cracouienſi

Censor.

Láſnie Wielmožnym Ich Moſciom

Iego Moſci Xiędu
IA NOWI GEMBICKIEMV,
Biskupowi Płockiemu.

Iego Moſci Pánu
K R Z Y S T O F O W I
G E M B I C K I E M V
Káſtellanowi Gnieźnienſkiemu, No-
vodworskiemu &c. Stároſcie.

Iego Moſci Pánu
S T E F A N O W I z Pilce
K O R Y C I N S K I E M V
Kánclerzowi Wielkiemu Koronnemu,
Wárfawskiemu, Rábſynskiemu, Oycowſkiemu,
Kowálskiemu, Wolbrámskiemu &c. Stároſcie.

Moim Wielce Moſciwym Pánom.

Rzywracam, w čiemnym závártæ grobowcu,
wielka Wielkich Domów ozdobę, niegodne bo-
wiem tak wielkich splendorow, grube čenie
śmierci. Dobywam z podziemnego lochu bo-
gaty Wſtegi, gdyż iey złota należy Arká.
Odnáviam w ſercu žyczliwych, na czáſy wieczne žyjace,
A honorow

honorow contentd. Przywodzę wam Jásnie Wielmožni Mościwi Pánowie tego, który oſtānia w ręce Wáſſe po Bogu oddał ſwoię wola. Dźiekuje Wam przez mieu, zá czula, przedka, y za amuſim, woli iego exekucya. Dźiekuje zá codziennoſc̄ całotygodniowych exequiach prezencya, którego ieſli ſię Wam pobožna upodobałá śmierć, niech y upodoba świątobliwe ży-cie, boć tak konkludował wielki Poetá Calcag.

Vt Tibi mors felix contingat, viuere disce

Vt felix possis viuere, disce mori,

Vna est viuendi ac moriendi regula rectes;

Vt moriare pius, viuere disce pie

Świątobliwie dokończonego ábrys żywotá, oddaię Wáſſmościom
Mościwym Pánom, długiego życia, przy błogostawienſtwie
Pánskim, fortunnych wiſſuiac poćiech.

Wm. Jásnie Wielmožnych moich
Mości Pánów,

Sługá y Bogomodlcá

X. Márinus Mroskówski
Kármelitá.

KAZANIE.

Nunquid obliuiscetur Virgo ornamenti sui aut
Sponsa fasciæ pectoralis suæ Hier: 2.

Azaz zá pomni Pánná Ubioru ſwego, álbo Oblu-
bienicá wſtegi piersi swoich.

Ieremiasz w Rozdz: 2.

Sieſ ſywozem / który nie ma w ſobie śmierci / ſyiefs
y ſyć bedzieſ / przyzdrobiony ſaworem Małeczy
Wiecznoſci / Jásnie Oſwiecony Miſci Xieſe PIE-
TRZE GEM BICKI, Biskupie Krákovski /
Xieſe Siewierskie. Źyć bedzieſ / bo cie nie zá pomni o Ŝa-
cny Senatorze Koroná Polſka / bedzie w ſwoich Anniversa-
rzach celebrować twrey pámieci memorial Oblubienicá Ros-
ſcioſ ſwietły / y ta który na piersiach w Chwale iuž ſpočywają
świątobliwy Kaplanie / w ſwoich publikować bedzie wrocz-
ſtoſciach. Wyſoki ſaćunek beda mieć tey zacney gálanteriey /
ktora iest naykoſtowneſia we wſytkim Amphiteatrum tego
ſwiatá tey Galeriey. Azaz nie wyſoka Małeczy godnoſć / gdy w
Stárych Chárákletow Korona Cesárska bywála. Opisue A-
theneus Krasomowca Athénski / Fascia candida ea forma,
qua capitū obligata eſſe ſolebat ab antiquis Imperatoribus
& Regibus portabatur Godna Wſtegá názvána być ſawo-
rem / przybrána w purpure / bo na Rrolewſkich záſiada pier-
ſiach / a poſkúie že ſyie / lub non anima rationali, lecz lo-
go moſtua, gdy rowno ſcerem wybija ſie ku niebu / a do ſwe-
niebu / gdy ſiako złote na bialym dnie niebo háſtowáne poſká-
zuie gwiazdy: Wſtegá na kolorze niebieskim złoto prezentuie/
B a iefliſ

ā iessiż Ciebo ma luminare maius Solnce / luminare mi-
nus Miesigc / Wstegā ma w sobie tāsmeyſe subtelne cīagnio-
ne zloto / cīemniewyſe / bo album est disgregatiuum visus,
ſtebro / a iesił w niey ognisypānuie kolor / ktož ia ſwym spos-
obem nieprzyzna być rodzona osmey Sphery Siosira / a iż w
cyrkul ſa zrobione niebā / a w cyrkuly rożane bywa robiona
Wstegā. Zawiera element powietrza / gdy rożne dāie / subtel-
ne y latāice y nā mietkic gālązkiach ſtoigce / niektore natychże
w swych gniazdeczkach ſpozywāice prezentuię / tāk domowe/
że ſie dāia piastowac / nie pierzchliwe z plochości / nie včet aś
iace pŕastwo. Nigdy nie poda rece ludzkiey / ażeby miāla w
glaſkane / tāk mietkie ptasyna piora / iako mietkie oraz y
pietne z iedwabiow prezentuię Wstegā / przewabia w ſie mo-
rze / iednak lub źielone pokázuię wody / znak zāwiera / a w ſo-
bie gorzkości żadney nie ma. Niemoże być tāk koſtowny diā-
ment / tāk bogata perla ſamā przez ſie / iako gdy w Wſtedze zā-
ſiedzie / a ktož Wſtedze nie przypisze ſwiatobliwości / kiedy nā
piersiach Rāplānskich zāſiadły / nie z prostemi / lecz z Bisku-
pami / Arcybiskupami / Naświethem konwersuie Oycāni / gdy
ich appārāment / znak Jurisdykcley / paliuſe nā piersiach / iako-
by Vrim, y Tumim, albo ramionā iakoby humerale zdobi /
pokázuię po wierzchu to / co ſie w piersiach znáduie / gdy
dwadziescia par Wſtag ktorych zowią intercostales zacmy-
ſe extēnos, subtelniewyſe internos, bo nižne od ſercā pre-
zentowane piezetauie. Viginti duobus musculis subtenſa pe-
ctoris omnia interiora omnia cingens. Jednym ſlowem
Wſtegā piersi ozdoba / znakiem affektow / ſtražnikiem ſercā / wes-
zlem ſekretow / piezetarkę myſli y milosci ſwiaſzek. Žyć
bedzięſ / rzeklem Jāſnie Oſwiecony M. X. PIETRZE
GEMBICKI, Biskupie Krākowskie / bo cie nie zapomni
Rzeczpospolita Polſka / ktory byles ſaworem y Wſtegā / oz-
doba y znakiem ſczęſliwych effektow / ſtražnikiem wolnoſci /
wiernym Sekretarzem w poselſtwach / Piezetařem Wielkim
Koronnym / jednym przeciwo Oyczynie milosci znakiem.

Žyćbe

Žyć bedzięſ / bo bedzie reprezentowal memorial wſytkiemu
ſwiatu tway Jāſnie oſwieconey osoby / Koſcioł twoiš ſroies
ta Oblubienica / ta ktoraſ uſawoyzował twoiſ Wſtegā / zoſ
ſtawiwosy ich dāleko w liczbie wiecę / niž ſie przy ludzkiem
znáduią ſercu / na tāt bogatych wielu appārāmentach Koſ-
ſcielnych / ſtebrze / złocie / fundacyach. Wiecznie žyieſ /
bo iuž przybralo do ſwego ſercā / ciebie / do ſwey prody / za ozo-
dobe niebieska / przy morzach krystalowych reziduiaca O-
blubienica / y porzućiwosy one ktora byla Junony / a biala Cła-
lecz twoiey duſe / ktorey moge piſać lemma, to ktorey nieſ Ioan. Fer.
gdy dał Ioannes wonieigacy lilię Candor illæſus, do bia-
ley weſny niebieskiego báránka / ktory Candor lucis aternæ
dobrälā / gdzie wiecę melody ſazvies niebieskich Duchow.
Wiec to nā wiekſa pocieche Duſy Žmárlego / náprzykład do-
bry / ſyiacego kāzdego pokaje. JEZU / ty ktory pod bialą
iester ſwiaſzany aſcidentow zaſlong / niech rozwiazany zostanie
moj iezyk / aby w wysokich godnoſciach y Cnotach / ſwiaſzala
Cłałecz / Przezacney Audienciey / iak Wſtege ſaſor oddał.

Emic wprawdzie tā pomrocza bárwa / ſplendor tāk iā-
nego ſaworu / ale ja ē Coelo omnia ſpero, iak roža wonna
rozwija ſwoy kwiat / gdy przezroczysta nā nie ſpada roſa / y
te cīemnoſci roziásnięć muſa / gdy ſamo Ciebo o ſplendo-
rach Cłałeczy / wiidome wſytkiemu ſwiatu dāie ſwiaſiectwo
do Ciebā appelluie. Pátrzcie o iak ſliczne pola / nárownane
iedno Polus Arcticus, iakby pole dla Xigzat / gdyž Argos z
Greckiego / tlumacy ſie Princeps, a drugie Artandricus,
dla Arty Xigzat wſpānielske / niž pierwſe / nā ktory y Augustus Ce-
ſarzā niezwiedle / nā ktorych piſane Spes publica, rože / y Frans-
cuſkie nā Siedmi okragach Swiatā / iakoby vnuſ non ſuf-
ſiceret Orbis prezentowac chcialy / dāne Krolem z ta Oracya /
Pulchrum est florere cum fructu. Lile W koronach Xig-
zeczych ſiedzace iakbā grānowate / ktore to co otwarte / a ſrwā-
wione ſagodāmi reprezentowaly piersi wielkim Portugalskim
Pānom / Patria non ſibi, litery tlumacyly / nā polu zāſ

B 2

Arey

Arcyjazecym z koftownemi kámeniami sadzone Mitry Prásláckie / z jedny strony láski Pásterstkie tu ozdobie/ mieczem Marsowym na obrone / z drugiej ozdobione strony / nápisem explikowály & iuste & docte, láski/ pieczęci/ bulawy / domi & foris; te o zacnych miosac áwizy/ plynely/ a w domach sie zacnych staleczow pozastanawiali. Tám primum Mobile, dla powagi na mielkum rezyduiac Máiestacie/ z swego neruha thronu / y bez żadney fatygi przyrodzoney / Cyrkul kolem obrácać kaze/támžacney Vrody niebieskiey a oraz wysokiego rozumu rezyduia Intelligentia, ktore byc musz w swych Aspektach iásnie / gdy złotem Sloncem/ Miesiacem / y gromadna gwiazd ozdobione assyfencya/ ma dwanaście koftownych palaçow / dla dwunastu žodiacznych Tworzánow / a siedm koftownych/ wstawne siedmig Plánetow Zamki / ma swoje Wstegi / ktore je sa subtelniesze / Epicyclos nazýwá/ a tektore sa pozorniesze Zonas tytulnie / te wskytte wiedne stalecz záwiezuie / y iakty koftorona pieczetuie Wstegi. Sunduie sie na słowach Wielkiego Matematyká / a czasow nászych Historiká / ktory nászego niebá Polskiego opisując splen-
Chro: O-dory / ták o staleczy napisał : Est Vitta seu Falscia capit is in-
kolskiego. modum Sphærae efformata. Nam cum orbes coeli quatuor Elementa terræ inter Arcticum & Antarcticum Zonis circumdant, iam Vitam hominum & viuentium in Vitta te-nebunt. A gdy samo niebo dalo iuz znaczná probe/ že favorem źvie staleczy / vpádlaby okraglego światá Sphera, gdyby nie byla zwiggana ta Wstega Ktore Woiewodztwo w Koronie nászej nárdnicie sie / ktoreby nie miało byc tym favorem staleczy ozdobione / powizzane : Patrzmy na dom Goscimskich / Os-
trotogow / Czartkowskich / Tulibowskich / y nászych GEM-
BICKICH, simpliciter tych domy / iako sie iednymi pieczętuią Herbem / iedna wizja stalecza / ták tych iedna dzielnica/ iedne ozdoby / y cokolwiek w którym domu co było godności/ zacności/ preeminenciey/ tá z kożdego domu iednego na drugiego záwże redundabat. Kto w tych domach wielkich nie widział

widzial wielkich prerogatyw! kto pierwszych Senatorskich stótkow) kto laset Máršálkowstkich / ták wiele razy nie iterowanych / kto pieczęci / kto bulawy / bawić niechce / stárosztynych y wielkich wywodząc Przodków / Jásnie Wielmožnych domu Ich Mościov Pánov GEMBICKICH, ktoszych ták wielkich Pánov Wielka Polska byla pełna / y domu ich spowinowacenia wielkich Senatorow/ Stárostow/ Vezenikow. Ulie moge iednak milczeniem przemignęć / opuszczeniem zapomnieć/ szesliwego Oycá IANA GEMBICKIEGO, Podczasiego Poznánskiego / oraz y Małzonki / z domu Cieleckich/ ktory byli zacne Intelligentia, nász rządzące / iuz swego okregu dobiegły Sphera. Zestácie ta szesliwa stalecz Po-lem Xigzecym / gdy ták wielkich zrodziła na wysokich godnościach bedących Synow: Ażaz nie był godny Korony STEPHAN GEMBICKI, Woiewodá Leczycki / ANDRZEY GEMBICKI, Biskup Lucki / DOBROGOST GEMBICKI, Podczaszy Poznánski / Jásnie Wielmožny IAN GEMBICKI, Biskup Płocki / Jásnie Wielmožny KRZISZTOF GEMBICKI, Báskelan Gnieźnienki / ktore sa dwi złote Rzeczypospolitey Polskiej kolossy / ktorym dwiemá pisac trzeba Non plus ultra , wiary przeciwko Bogu/ żalliwoſci przeciwko Kościelom / szerości przeciwko Pánu / życzliwoſci przeciwko Oyczynie : a ták zacna byc ozdobiona Oycu Synow / Bratu braciey korona: o summa felicitas, o szescie/ o wesele / honory / pociechy/ circa illam corona fratrunki.. A miedzy temi / Jásnie Wielmožny Jego Mośc Xigdz PIOTR GEMBICKI, Biskup Krátkowski. Pole záprawde Xigzecie / bo wielkiego Rzeczypospolitey y godnego miały Xigzecia / a iak iásnie rožnemi bawi sie niebieskimi Slonice znakami / ták on / po rožnych miastach bawił sie naukami. W przod w Akademiey Poznánskiey/Krátkowskiey/ w Peruzu/ w Sapienciey Rzymiey/ a żeby pokazał / że te sa polá / gdzie wonne w swoje stalecz zbieral kwiecia / byl y w Akademiey / ktora wonnie ziolami/ ták

Māige cognomen, Heripolis. Primum Mobile, tey zas-
ceny staleczy byl Jásnie Wielmožny W A W R Z Y N I E C
G E M B I C K I, Arcybiskup Gnieźnienški/ przedym Pieczętarz
Koronne/ Stryi Jásnie Oświeconego PIOTRA GEM-
BICKIEGO, mowic ia nie bede o tym/ bo wieki o nim mo-
wic beda. Ten bowiem na Biskupstwie Przemyskim Sol re-
fulgens, przy Pieczęci mniejszej/ forma Iustitiae, na Rāns
clerstwie Pastor Plebis, na Arcybiskupstwie Gnieźnienškim/
Spōsa paronymph⁹, Regū Pater, legū moderator, Canonū
dispēsator, Orbis lumē. Odal sie na iego Dwor/ z cudzych do
swoich przyechawshy progor/ vniyal wysokich a niebieskich
Cnot naśladować/ y do takię przyfiedli bieglosci w rzegach/
że za Postą do Ślaśwetszego Oycá Pawła V. wyprawiony/
tām swym wymownym iezykiem wiekszą Korone Rzeczypos-
politey przyniosł zwycięstwa/ niżli inhy gromadnym y dos-
brze výkowánym/ a ro potrzebie stawiającym sie Wojskiem,

Plut. Intt. Traia.
Val. Max. Bruch.
Bo ielsiz rzekł Plutarchus, że Respublica regitur lumine o-
rationis, iego wyboryczna wymowa w swym rządzie utwiers-
dzona byla/ y to co nigdy Pirhus mowil o swym Krásos-
mownym Cineę, To kāzdy Pan o PIETRZE G E M B I-
C K I M mogł publikować/ plures suo imperio additas ora-
tione Cyneę Oratoris ac Legati, quam suis armis. R-
iak sie Athene szczytalo Demosthenesem/ Rzym Seneką/ tak
wymownym w swych ustach szczytić sie na wieki bedzie Koron-
na Polska PIOTREM GEMBICKIM. Powrociwszy sia
szczesliwie ad Patrię Lares, byl Fascia regens Sarmaticum,
Orbem, zostając na pierściah pierwshy Oblubienice Rzeczy-
pospolitey/ wielkiej wagi favor. Medrzec ten/ który miał
zupelną rzeczy wzytkich probe/ zakochal sie w tey/ ktora na
pieksonym Māiestacie samego Boskiego zasiadła rozumu/ a
tak doskonala/ że y najwietshych spraw przenika sekreta/
iak Aristoteles Xigze Peripatetyckie napisał; Sapientia est
Scientia & cognitio primarum & altissimarum Causarum,
a Botmistrzynią bedąc attributor Boskich/ bierze wzechmo-
enosci

enosci potege/ w milośierdziu esheit/ dobroci affect/ spra-
wiedliwości exekucij/ wiecznosci trwalość/ a tych ktorych
bierze pod swoje promocia/ wziawshy formaliter wedlug Bi-
skupā Hipponeńskiego/ Augustina swietego/ Bostiey Glorie
kowi vdziela essenciej/. Sapientia formaliter sumpta, est
participatio Diuinæ essentia, na samej sie funduie wieczno-
ści/ lub a parte post zāzywajac z Bogiem/ lubo a parte
ante, który sam rozum zāzywa Oycowski. Mądrość/ Wielko-
szadzyna okretow/ Rāyczyna wiliście/ Cesärzem w wojsku/
y duża w ciele. Nie upatruije Mądry obrotnego kolá For-
euny/ bo iakożkolwiek na niego pādnie/ zwycięzy iż Cnota:
Sapiens vincit virtute fortunam. Orator Rzymski powies-
dział Seneca, Nie boi sie Apoplexyi Letargow Lithiases
phtises russe, ani zāsiegnioney w Rātu nigdy nie vkontento-
waney pomioty. Vir temperatus, constans sine metu, sine
agritudine, sine libidine, is est sapiens, tak Krásomowea/
Mistrz innych Cicero, nie boi sie przelectwa/ ta Rzeczypos-
polita / ktors rządzi Małymądry/ beata Respublica quam
sapiens regit. Zacy Plato napisał/ ta mi da Tytuł Jásnie
Wielmožnego albo Ślaśniewskego/ a szonem siwości na-
kryte głowy moich młodych słuchac beda dekretow/ subtelný
bede w dyskursach/ a iak Hercules złotem wizżać bede moja
wymowa/ innych wota lāncuchem/ zaczym czcić mie beda
Xigzetā/ y bede miał niesmiertelną pāmieć y slawe/ rozmłosi
moje Cnoty głosna trebącka świąta/ Cui quot sunt cor-
poris plumimae, tot vigiles oculi, subter tot linguae. W
chwalebnych mnie zostawi reportach slawā/ rządzić bede ro-
żnemi narodami/ w Seymach y rādach bede aktklamowany
dobrym/ na Moynie meżnym/ a w domu moim własnym w
stodycz y szescia pokoiu/ y wesołosci opływać bede. Et quā-
siui eam Sponsam assumere mihi, & factus sum amator
formæ illius. Profecie o Medreze/ iako quæsiuisti? cy
przez trzy graduse duše albo iey potenciey/ rozum/ wola/
y pāmieć: cy przez trzy moralne/ Via purgatiua, illumina-
tiua,

tiua, vnitiuia? czy przez trzy Theologiczne? Fidem, Spem, & Charitatem, czy przez trzy Logiczne? Simplicem apprehensionem, iudicium, & discursum, czy przez cztery Phisyczne? intelligentis, sentientis, viventis, & loco mouentis, czy zasiadły sobie w essencie Boskiej przechodzilię one pieć / niezrodzonego Oycą / zrodzenie Syna / zrodzonego Syna tkmienie / y odetchnienie Duchą swietego / czy też z tych wskich hecblu gradusē porobiwshy / dostalię oney z wielka spezą / zdrowią odwagę / niskim poklonem / glebotimi offertami : odpowieda komentując te słowa Christophorus Castri Oceanensis Theolog Akademie Complutensium, Studium & amor in eius animo exarsit ab ineunte etate. Jeszce byl maleńkim a iuż wskoko serce / wskokie affekty oddawał Boskiej mądrości / żeby na iey piersiach mogł iak affekty wyrażaća spoczywać Wstegą. Rzecpospolita zowie sie Panna / tak Rzecpospolita Syonka / Virgo Filia Syon, Rzecpospolita Dibonisca / Virgo Filia Dibon, Rzecpospolita Izraelka / Virgo Israel, niechże y nasza Rzecpospolita Polska nazywa sie / Virgo Sapientiae, Tāc to byla Oblubienica a nie inha Jásnie Wielmożnego Jego Mości Xiedza PIOTRA GEMBICKIEGO Biskupā Krakowskiego / hanc quæsuiuit ab ineunte etate, vdając sie na Dwor Królewski Z YGMONTA III, gdyż przy każdym Krolu o bok siada assistrax Sapientia, madry Pan przy wielkiej experientiey Krolu / Fortis in bello, gdy do Turku z żegmuntiem przeciwko Osmanowi / do Prus przeciwko Gustafowi / pokazał sie Fortis in bello, gdy tanquam præcordium albo fascia, Pánskiego nigdy nie odstepował serca. Et facies Principum mirabantur me, gdy Królowie Francuzcy / Cesarz zmarty / onego summo cum honore przysiął: Mirabantur Xigżat Florentsch / Wenecjich / Neyturjich / ktorzy onemu wielki oddawali honor / Naujswietzych Oycow Papieżow / Pawła Piatego / do którego byl Postem / Urbana Osnego / Innocentego dżesiego / w ten czas gdy w swietym roku / swietego Piotra y Pąwla náz

wolá názwiedza / progi / w takię porządkę w terazniejszego ALEXANDRA VII. który tak nominis eius magnitudinem venerabatur, przez Jásnie Wielebnego Nunciusa oświadczone świadczą kondolencie / bo litera nuntius amoris viua, expresso affectus, ktorzy wszyscy iak favor y Wstęge na pierśach onegoż piastowali. Riedy postany do Cesarza drugiego y trzeciego Ferdinanda / pokazał sie acutus in iudicio, disposuit nationes & populos, náklaniacis Cesarstwo na podporę Rzeczypospolitey / gdzie koftem odważnym / y roszadkiem wysokim / z wielka slawa Rzeczypospolitey y swego stångi Pana. Mogłbył sobie wybornie to Symbolum przyzłocie drzewo bobkowe & lauro & auro pisac / bronil od Piotrunow Nieprzyjacielskich Rzeczypospolita / złota przeciwko oney połazował chowność. Wracałc sie pod Smoleńsk do boku Królewskiego / wzielał g wskoką Rzeczypospolita / wespoly z Pánem iako favor swoich piersi / czyniąc go Podkanclerzym Koronnym raz y Biskupem Przemyskim / tu mu dać moge co sobie brał Xiąże Korsyckie, wymałował rzekę złotem płynącą názwaną Chermus, a przyniey Cholers do bitwy rozgrzewającą. Chernius sum Ecclesie, Bilis Patriae, Chernius Largiendo, bilis propugnando, bo od boku Pánskiego z placu nie wstepując Kościola nie opuściwał / y zaraz bogatymi zalożyl pensiami. Widział Monarcha Polski ozdobną te Wstęge / & ad forū, & ad chorū, po tak wielkich pracach wprzod Regenciey / Sekretariey wielkiej Królewskiej / pieczęci mniejszej / po ktoroy wziął pieczęć wielka Koronna / a iesliż wsta Królewskie / sa wsta Kanclerskie / mogł wten czas każdy mowić o wstach Jego Moci Jásnie Wielmożnego Xiedża PIOTRA GEMBICKIEGO, że z nich wychodziły koftownie a zupełne wonie pełne roże / y onym to każdy rzec mogł bespiecznie / co Poeta s. Fast. napisał: dum loquitur vernas efflat ab ore rosas, wten czas disposuit populos & nationes, przez ósm lat rządzącys pieczęcią / po tak wielkich zasługach blisko siedemdziesiąt lat dopedzający / postąpił na Biskup swoje Królewskie / gdzie pokazał

Ouid. 5.
Fast.

potkał sie záraz Cleri ordinator, Tutor pupillorum, Je-
dnak tu niespoczywał / bo iak wielki waleczny Hetman iak się
& in sago usługi, Godney / aby na pierśtach tey swoiey Oblubien-
icy z Faworem odpoczal / bo pod Elekcyą Właiasnieyfego
Krola terazniewsiego 200. ludzi kostem swoim / 800. piechoty
ty Cudzoziemstwem / 200. dráganiey / Dwie Choragwie Ro-
zackie stawil. Fascia in pectore Reipub: gdy podczas Expedici-
ey Berestekciey / na ktorey Krol w wytkę Rzeczposp: byla / wzgl
na sie Krakowá obrone / 500. piechoty a sto Rycerzy mägic/
wielki zápal Kosci názwané rebelizantá y buntowniká Chlos-
pow w kostki skrusyl / zkađ mu to przypisac moze co ná-
pisaly Rzymie Historie / Camillo manente Roma capi non
potuit. Tak gdy Jasne Oświecony P I O T R G E M B I-
C K I w Krakowie zostawał / Nieprzyjaciel g dostac niemogl.
Fascia in pectore Reip: gdy Usatka wyszawil Choragiew
na Ukraine / ktoru ná 80 tysiecy kostowala / ktoru byla terror
inimici. Fascia in pectore Reipub: gdy przez dwie lecie in ar-
mis 400. piechoty trzymal / a kostu teg roku pod siedmides-
siat tysiecy lozyl. Fascia in pectore Reipublicæ, kiedy
przeciwko swoiemu od was wytkich mile Właiasnieyfey pâ-
miec wspomnionemu Władysławowi Czwartemu / takiem zje-
zliwości affekt przy swoiey śmierci / a po iegopotkał smier-
ci Serenissimi Regis V L A D I S L A I, nomen etiam post fa-
ta veneror, illique superstiti, cum pro beneficijs in me-
collatis, gratias pares reddere non poterim, iam aeternam
illam felicitatem appreco. Stagnalu y po śmierci zaz-
eng Wstegi / y kostowny Fawor / gdy ażeby Msze swiete y
Anniverzarze za dusze tak Wielkiego Monarchy byly 10000:
legowal / Wiec tak o tey zácnay Walecy y Faworze rzekę.

Gembickich Nałecz w sytko to zawiera

Męzność, Cnotę, y co okret zabiera.

Consilium prudens pictatem robur in armis

Cuncta hæc Gembicijs Fascia inesse moner.

Byl y Wstegi na pierśtach Oblubienicy Kościola Bos-
zego Oblubieniec niebesti / vpátruię Symetrya złonkow

swolej z Duchā swietz milosćis Kochaicey Oblubienicy /
spoyral na syie / y dawsy Epithetā rożne / y czasie koszdey
częsci ciala / syie przekształtoval do wstegi kostownemi na-
wleczoney perlami / Colum tuum sicut monilia. A iako
z uwaga wielki Doktor pisac in Ezechielis cap. 35. citowany
od Korneliusha / a lapide super cantica, rozumie Wstegi y
Fawor ozdobiona perlami. Fascia qua pectus ornat, ex qua
annulos monilia suspendit & in pectore gestat, Nym zdás-
niem nie ma żadney proporcjey syia z Faworem y Wstega tká-
na / 3 perel. W syie przodkowe arteria Trachea názwaná že tra-
hit acriam, ktoru rzekę že niesłusnie tytuluje Anatomici
asperam, bo słodkie / na którym życiu ludzkim nalezy / bierze
w sie powietrze / ma swoie wiano ktoru portionem Cartila-
ginosam opisuj: wogniwą robiony lanicuch / ktoru z ciala
formowanemi faworam związany / miechajc w podniebieniu
iak w niebie / w gárle Ráyskie figury pokazuju drzewo Areo-
pago názwané / a gdy dwie gálezie liczy / ta ktoru buyna
w lisicie Bramka nazywa / a stara larinx kstalt formujce W-
stegi. Tam zasiada Cartilago, niewiem cy od woenney Kár-
taginy názwaná / bo y w Moienney ćwiczy ćie stuce / gdy
do pierscienja kopią zmierza. Czwarta Wstega nazywa A-
risteoides, ktoru kstalt formuje Ost / iakoby pokazuje oneż
być Matka / ktoru mowic wzy. Piąta Epiglotis, ktoru
strzeże aby pokarm ost nie chybil / a że sie obryha iako bluż
w kolo drzewa / w kolo pokarmu y chleba / zowie sie Hede-
racea, twierdzi fundament ludzkiego życia / bo lub iest z
kości / pokazuje że głodem nie umorzy / gdy w figurze. Ziara
na one prezentuje / Epistropheum zebiante stawia / y że wier-
nie ciezaru głowy iako Atlas swiatá dotrzyna / y musi iey dać
każdy wiare / gdy sie biffida iakoby bis fida tytuluje: Aná-
tomizuycies w sytkie syie nie znáydziecie figury z perly /
figura z perel / wstegi z perel / Gregorius Nissenus Homilia
tertia, pisac na owe słowa: quasi Sponsum decoratum co-
rona, & quasi Sponsam ornata monilibus suis, rozumie

A
przez Oblubienice Kościół Rātholicki Rzymski/ a Oblubienica rozumie Biskupā / Prälata / & comparat Ecclesię se suaque decora & ornamenta, ornamentis Sponsæ in nuptijs, Vox Sponsus, denotat Episcopos & Prälatos Ecclesię, sic enim in sua consecratione Episcopi, donantur annulo quasi Sponsi, qui despondent sibi Ecclesiam. Szyá tedy tey Oblubienice iako snur perel / Dwie własności ma perlā / rotunditatem & candorem, syia ma być biala/ bo perlā biala / syia okragla / perlā okragla / ponien oddać na snurze / na wstęze / w bialości czystośc / w okragłości posłuszeństwo / bo iako snur perel zda sie iakoby syie wizac / lecz nie tylko że nie wizze lecz daruie wolnościg y zdobi / tak sluby zdadza sie ze wizja wola / a ono iż zdobią tria vota intellige, quemadmodum enim monilia & torques et si videantur colum ligare, tamen nedum id illigant, sed & liberum ostendunt, & non mediocre illi addunt decus & ornamentum. A ktoż na piersiach Kościola Bożego nie widzi tey Wstęgi / Naleczy / Fascia in pectore Ecclesię, kiedy swois Naleczą / z materyi bogatych obicia kościołowe / złotym rzucone kwieciem / appāramentā do Kościolow / Przemyskiego / Krakowskiego / Gnieznenskiego oddal / Fascia in pectore Eccl: gdy Favorem swę Naleczy Grob s. Stānistawā tilkunasta set grzywien srebra leguiac ozdobil. Fascia &c. gdy przy niektórych státuach figerozłotych / kielich / lanicach z krzyżem Dyamentowym ktore zazýwał odkazal / bedzie świadczyl ten Kościol stároletny iego przeciwko sobie życliwości / na bożeństwa / gdzie cum toto clero w kādy piątek leżac krzyżem przed wielkim Ołtarzem siedm psalmow polutnych / z letaniami odprawewał; da y świadectwo / gdy przy obecności Braciey na dwā anniversarze kilka tysiecy oddać kazał. Afect ten świadczyc beda wszystkie Krakowskie Kościoly / nietylko te ktore iehaze / w swoich nieskazitelnych strukturach stanely / ale hewet y zruinowane / y z tych lapis de pariete clamabit, iego przeciw Kościolem miłość / gdy

znaczę

znaczne pieniędze čzeby powstały / odliczyc kazał: świadczyc beda iako záchowal vboistwo w Duchu / y iako Fascia in pectore membrorum Christi, kiedy znaczna do Bractwa Milosierdzia dla chorych Kapelanow / summe oddać kazał / na wieźniow aby ich ratowano / na vboigach w gnojach leżących aby ich zbierano y opatrrowano / na trupy vboigach zmarte w gnojach / aby ich grzebiono / a potym na trzynascie Szpitalow znaczna summe odliczyl / ktoż nie widzi że iest y Candor w tey Wstędze czystości / oprocz tego że byl Pontifex impollutus, byl Fascia Castitatis, gdy y Wdowom vboigim żebrać sie wstydzacym / Pannom pod rzadem Panny Czeskiey z przykładem w tym mieście žyiacym / nawet tym ktore wiáną miec nie mogą / cztery / aby kożdego roku były znaczny opatrzone posagiem roskazal / ktoż nie widzi okragłość tey perly posłuszeństwa / was appelluie wszystkich Kapelanow iaka wielka miał żarliwość / aby Kościola Rzymskiego y Oycow ss. prawą y Koncilią záchowane były. świadca to ieg Synody / iego opisane Konstytucie / ktore membrany ktokolwiek gytac bedzie / przyzna że byla Fascia in pectore Ecclesię, iest iuz y na piersiach oney niebieskiej Oblubienice Jeruzalem / tanquam Sponsa ornata. Wiec wam Kapłani Sybantha dacie wrożke o waszym Biskupie.

Semper eris felix venerans gens Numina Diuum
Donec plus Superis fueris venerata Virum.

Po wszystkie wieki czasu szczęśliwego,
Zazieś: gdy czciś Męża tak wielkiego.

Ogląsia dobrodziejstwa Boskie Prorok Isaíasz: żeby Echo takię chwaly odbijało sie / nie tylko o rozumne ludzie / nie tylko z fiodkim hemraniem przechodzące wody / alec y na piadz nie vstempujace miedzy krystalami polożone wyspy: Opowieda że go Bog sobie obrąza sluge y wszystka Boska Chwala Isaia 49. iest / miec tak wiernego dobr dozorce / dano mu strażników y Protektorow / ktoreni sie pieścić ma iak z oblubienica / ktoż zy jemu mając być ozdobna fata / Leua in circuitu oculos tuos

tuos, omnes isti congregati sunt; vide venerunt tibi vi-
uo ego dicit Dominus, quia omnibus his velut orna-
mentum vestieris & circumdabis eos quasi Sponsam.

Co zá Przyjaciele tak mili / ktorych ia tak mile przywitam y
oblápie iák oblubienice y ich zázywac bede iák własney fáty/
Szata iesli ciemna fátkiace żalem pokázuie serce / iesli po-
pielista / dochowywa áżeby nie gást áffekt milości / iesli zie-
lona/ pokázuie že sie serce nadziczą tuczy / iesli czerwona / w
Marsowych zyje wpalach / iesli żolta / znacze rádo bo sie
śmiete / iesli w lázurze / ma niebo na ziemi / iesli wiśniowa/
to spalone / iesli mieniona / na odmiennego nárzeka przyjas-
cielá / iesli turkusowa / to zbolale / iesli biala / to przez przys-
sady / iesli ceglasta / zrezy ziemie / iesli wlosienna surowo-
scia grozi / iátkichkolwiek iesť kolorow fáta / iátkichkolwiek mo-
że znaczyć indicia serca: wydáie iednak poważnym Czlowie-
ka wesołym y przyjemnym/wesola y ozdobna osoba / fáta dlu-
ga dacie powage / fáta krotka chyżosc znaczy / spreta / cieple
trzyna piersi / rospreta chlodzi serce / a ty bedzieś miał tár-
kich Przyacielow / ktoryc zie bedz zdobić / stroić / a ty ich
zás iako oblubienicá Circumdabis, gdy ich bedzieś winco-
wac / piersi kanakami / pálce pierścieniami / rece złotemi
manelami / syje perlami / glowe koronami / y zdobić ich so-
bie bedzieś / iako czyni oblubienicá gdy sobie od Bogá dás-
nego Przyaciela stroi wstegami. Co to za mowa dla Bogá
ma ona żacna Oblubienicá Nieiesta. Chwala takie zwies-
zeta / ktore nie tylko w glowie ale y w piersiach y wstrzy-
dlach iák Argus, wsyskie oczy / Kiedyby to mi powiedzialy
któ to przyidzie do oney chwaly / ktora iaka fáta / onego przy-
slachci / a ten gość ktory przyidzie bedzie one zdobil iák ob-
lubienice / co za favorow trzeba niebu: co za wstęg bogá-
tych potrzebuie Oblubienicá Báránkowá: Spustoszale mili
Rátholicy bylo niebo / Apostolowie Pánscy przyigli / náprá-
wili onoz / ozdobili siedzenia / nápelnilí Majestat y osiedli
chróny. Iam adsunt Sancti Apostoli qui te o Syon re-
staurent

staurent imo renouent, quasi nouam Christi Sponsam;
quam in æternum circumdabunt. Już przyslo sie pośpies-
szac Opoce Piotrowi do Chrystusa do opoki / Biskupowi do
swey Oblubienice / iuż czas przychodzi łączyc sie zniebem / a
rozstac sie z ziemią/ podniesie swe oczy / aż wokoło siebie zo-
sy zyciowych Prálatow / ktoryz rádziby zagrzały iako Vesti-
mentum, ościeble głonki / obacy slug wiernych /
ktoryby sami siebie rádzi w Epitome przemienili / aby osłas-
biale mogli vnocnić sily / spojrzy: a w tym obacy Jásnie
Wielmožnego Jego Młosci Pána K R Z Y S T O F A G E M-
B I C K I E G o ktory iako go miał w swym sercu/tak y schorzał
na swych nielenil sie podnosić retach. Obacy Jásnie
Wielmožna Synowice Pánia Anne Petronelle z Gebic
Korycińska Ráncierzyna Wielka Roronna / ktora rá-
daby byla swoie koſtowne ktorekolwiek tak wielka Páni miec
może skrusylá w Beznár perly / áżeby byla mogła skruszone chos-
robami restaurowac zdrowie / rádaby byla swoie koſtowne
ktorekolwiek w ieden iacynty dystemperowala kleynoty / a ze-
by mogła distemperowane chorobami do swojej całosci przy-
prowadzic serce / y rzekl. Jeº Młosci Jásnie Wielmožne Ma-
żontka Jego Młosci Pána Ráncerza Roronnego żegnam / y
prosze abyś odemnie pożegnala / dziękując mi za tak wielką
żarliwość / iże tak stawa na obrone Kościolow / zatrzymanie
wolności Bogá. Jeº sameº wola a nie gust innych vpátejig.
Ciebie blogosławie. Staneli Synowie twoi Ich Młosc Pá-
nowie Ráncierzowicowie zádárki wielkich y przyslych hos-
norow domu tak zacnego / pięknie wam bylo Jásnie Wiel-
možni Toporczykowie z tak piękna przy wásem Toporze/
Wstęga / pięknie bylo z tak bogatym wásem Toporow
Faworem / ale ozdobny bedzie w Koronie Polskiey wáss
Topor za świętym tego blogosławienstwem / gdzie rece na
glowe wáse klädac poti mogli reke podniesć blogosław-
wil. Blogosławil y tym / ktoryz przytomni byc nie mogli/
iako Jásnie Wielmožnemu Jego Młosci Pánu P A W L O
WI GEM

w i G E M B I C K I E M v, Rástellanowi Mies
dzyrzeckiemu / yiego żacnemu Potomstwu. Blogosławik
y M I K O L A I O W I G E M B I C K I E M V Podczá-
żemu Poznánskiemu / do którego ia rżęs / co niegdy So-
pater ad Americum napisał: Perdidisti animæ solatum,
vitæ subsidium, annorum lastamentum, Fortunæ utriusque
participium. Zgubiles pocieche serca / podpors żywota / lat
pomnożenie / a do szczęścia pomoc.

Roskażal swemu Rápellowi czytać sobie Miodousze-
go Bernárdá hymn / Homo Dei creatura, cur in carne
moritura, est tam parua tibi cura pro æterna gloria.
Iłąd tāk byl pilny zbawienia swego / że aż do tego dnia
gdy sie mial rozstawać z ciałem / goracym iednoczył sie affe-
ktem / z Bogiem Ráplánskie odprawiając pacierze / a gdy mowić
nie mogł / znakami roskázował żeby ie czytano. Tam dopiero
ieden z Prálatow rzekł: a żeby rozumem párzyl na affisten-
cyz swoich świętych Pátronow / Leua in circuitu oculos
tuos, &c. Vide congratos sibi, Blogosławionego Rán-
tego / ktemuś na Ránonizacię 10000. odkazal. Vide
Janá Krzcičielá / Piotrą y Pawłą / Andrzeja / Rázimierzā /
Świetą Anne / Barbare / Ráthirzynę / Małgorzatę do kto-
rychś na twym testámencie ostatnia oddał supplikę. Iram
placate vestris suffragijs, & misericordiam Dei impetrare.
Vide Woyciechá świętego Areybiskupá Gnieźnienśkiego/
Stániślawá świętego / B. R. ktoryciebie o żacny Bisku-
pie na Pompátynę prowadzą Sakre. Vide. Orfak Anyelski
Znazaeniejsią Rálową Niebieską twoig o żacny Senatorze
Pánig ktorey mile było ono w kāzde Soboty przed Obrázem
Piaskowym Uſy s. celebowane / mile y nocne Modditwy / Exer-
ciciā Medytacye w swej Ráplicy odprawione / w ktorey ażebys
pilniejsze mogł oddawać usługi / przeniosles sie do Xiążece-
go ogrodā / wiecę w Klaſtorze Rámelitánskim przemies-
szkiwając niż w twoim Dworze / Erit tibi sicut vestimen-
tum, bo odziany / y fata Szkáplerzā / otrzymales o ktoraś
prosíl

prosíl láške / Tu Spei, tu Fidei, Charitatis lucerna, per Ca-
liginem & tenebras mortis in te limen aternitatis ad Io-
cum expiantis adsis; & me ad Deum meum Lucem in-
accessibilem siste. Otrzymales grácy / bo tāk ten prezene
Szkáplerzā dāigt Rálowa Niebá / morilá: In quo quis
morietur, æternum non patietur incendium. Vide Vi-
erzyżowanego Zbawiciela / do kiegoś wielkiej a żywoty nis-
łosci oddawał affetę / Summum & infinitum bonum cor-
dis mei, Vita anima mea, te desidero o I E S V suauissi-
me, non tam acerbitate doloris, quam ardentiſſimi amo-
ris iaculo, nunquid o I E S V petire me fines, quem tan-
to doldre acquisiuiſti, tanto pretio redemisti, tanto a-
more dilexiſti; y wiedzec že ten ma przysć / słuchac ráchun-
kow z Duſ / ktore mial pod swoim mocą / opioż tegó / ſe žmiesz
przy stole czásem sam cztał / czásem kazal cztać Thomam
de Kempis de nouiſſimis, y iak drugi purpurat Roſciolá
świętego / Hieronim święty rzeza ſamą wykonywał tāk
wielkiego Doktorá ſłowá: lubo tem / lubo pje / lubo spie /
zawſje mi on glos brzmi w rřach / wſtancie vrnáli na ſad /
wiec żeby ſłodkiego w dekretach swych mial Ukrzyżowanego
roskażal swej stångę Ráppelli / a ciche iuz māiac y vſpokio-
ne ſumniemie / Musicam docet Amor, Miłosci Bostey po-
kazal affekt y przyrzewlirio exptymuigycz na Violachgloſow
Dies iræ, spiewać y grać kazal / a gdy przysło do onych ſlow
Rex tremenda Maiestatis, tripli dignus Corona, trzykroć
rázy iterowac kazal. Vide Bogá w T R O Y C Y iedynego/
Congregatos, iedne w Essenciey / Troikie w Osobach. Erit
tibi sicut vestimentū, bo etis amictus lumine sicut vestimen-
tum, przyodzieciecis swoią Chwala / swoią żacnoscią. A ty
Jásnie Wielmožny Senatorze / iuz szczęśliwie Circumdas
eos velut sponsam. Pięscis sie Chwala świętych / iak z twoig
Oblubienicę / iuz cie Chory piastuis Anyelskie / Uſy kochanemu
Roſciolowi Oblubienicy twoiery oddamy Ciało twe / Pro-
mawdzić bedę Jásnie Wielmožni Bracia Brata / Et Fasciae

Fasciam cingent. Stanie Jasne Wielmozny I A N G E M-
BICKI Biskup Plocti Sacrificijs, Stanie Jasne Wielmo-
zny KRZYSZTOF GEMBICKI Suffragijs, Stanis Ziemni
potrewoni i.e. i.e. Beda prowadzili Jasne Wielmozni Synow-
cy / Jasne Wielmozne Synowice i.e. Niaktorych gdy patrz
twarz Chmura zafle ozy placzem zalane / vskaz wzdychaniem
sie ozwoiaig / a serce struchlale zalem suszace wyszlo / iacby
rzec chcialy / Cecidit corona capit is nostri. Poydz y
prowadzic beda Pralaci tak wielkiego Pralata / Senatoros
wie Senatora / Jasne Ospiecone Kiazet / Jasne Oswies-
conego Kiazetcia / Vbodzy Dobrodziecia y Protektorat / wskytko
Miaslo Pasterza. Idzje iuz idz Pasterzu / do twoiay Op-
ezarnie / Biskupie do twoiay Kathedry / Kaplanie do twoiay
Oblubienice / a ielsi kto bedzie pytal / co to za Cialo
prowadzicie / odpowiedzcie: Hic Charitatis
Fascia.

